

Olje- og energidepartementet

Tidl. ref.
11/00001-1

Vår ref.
2011/00114-3/FD II 5/JEH/204.3

Dato
17 FEB 2011

HØRING - ENDRINGER I ENERGILOVEN OG ENKELTE ANDRE LOVER

Vi viser til høringsbrev av 10. januar 2011 fra OED om ovennevnte.

Krafftforsyningsberedskapen er av sentral betydning for hele samfunnet, herunder for Forsvaret og den militære beredskap ved styrkeoppbygging og krig. FD støtter behovet for å videreutvikle energilovens bestemmelser om beredskap i krafftforsyningen. Å styrke det rettslige grunnlaget for effektiv håndtering av ekstraordinære situasjoner i fredstid vil også styrke evnen til å forberede og gjennomføre nødvendige tiltak ved beredskap og krig.

FD er i all hovedsak enig i de lovendringer som foreslås. Vi har imidlertid kommentarer til noen enkeltbestemmelser i forslaget.

Merknader til § 9-1

For den uinnvidde leser og bruker av regelverket er det uklart hvem "beredskapsmyndigheten" er. Vi vil derfor anbefale at begrepet enten legaldefineres i loven, eller at "beredskapsmyndigheten" i kapittel 9 gjennomgående endres til "departementet eller den departementet bemyndiger".

Merknader til § 9-2

I første ledd bør "...forebygge, håndtere eller begrense..." endres til "...forebygge, håndtere og begrense...", for å unngå at pliktsubjektet kan velge å kun fokusere på begrensende/gjenopprettende tiltak fremfor forebyggende tiltak.

Vi har merket oss at det i motivene gjøres klart at bestemmelsen i § 9-2 ikke gjelder

væpnet sikring av anlegg mv, som gjennomføres av politiet eller Forsvaret. Vi er enig i dette, og anser det tilstrekkelig at dette presiseres i motivene og ikke i selve lovteksten.

Merknader til § 9-3

Forholdet mellom taushetspliktregelen knyttet til "sensitiv informasjon om kraftforsyningen" etter § 9-3 første ledd og lov om forebyggende sikkerhetstjeneste (sikkerhetsloven) §§ 11 og 12, jf. § 9-3 tredje ledd i OEDs lovutkast, fremstår som noe uklart. Sensitiv informasjon er i motivene definert som "spesifikk informasjon og inngående kjennskap om kraftsystemet som kan være egnet til å skade anlegg eller påvirke funksjoner som har betydning for kraftforsyningen". FD antar at slik informasjon i ikke ubetydelig utstrekning også kan være å anse som skjermingsverdig informasjon etter sikkerhetsloven.

Vi oppfatter forslaget til tredje ledd i § 9-3 dit hen at dette begrunner en hjemmel for beredskapsmyndigheten til å kunne treffe vedtak om at slik informasjon skal behandles etter sikkerhetsloven. Vi oppfatter også at denne hjemmelen er ment å gi beredskapsmyndigheten myndighet til å bestemme at sikkerhetsloven skal gjøres gjeldende for rettssubjekter utenfor statsforvaltningen. FD er i så fall skeptisk til en slik ordning. Reglene for beslutning om å utvide sikkerhetslovens virkeområde til å gjelde virksomheter som ikke er en del av forvaltningen følger av sikkerhetsloven. For å sikre en helhetlig forvaltning av sikkerhetsloven går vi derfor imot en ordning hvor en slik vedtakskompetanse legges til beredskapsmyndigheten. I stedet bør beredskapsmyndigheten i slike tilfeller fremme en anbefaling til Nasjonal sikkerhetsmyndighet om utvidelse av sikkerhetslovens virkeområde innen kraftforsyningen, for videre vurdering og anbefaling overfor departementet.

Merknader til § 9-5

FD stiller seg tvilende til behovet for å delegere myndighet til private rettssubjekter som inngår i KBO. Prinsipielle hensyn taler også mot at offentlig myndighetsutøvelse skal kunne utøves av slike juridiske personer. Vi mener derfor at beredskapsmyndigheten må dimensjoneres for å kunne treffe de offentligrettslige påbud og forbud etter loven, herunder om "operative forhold", og peker på at vedtak ofte vil basere seg på tilrådninger om påbud/forbud fra KBO eller rettssubjekt som inngår i KBO.

Dette prinsippspørsmålet har konsekvenser ut over KBO-ordningen. Tilsvarende problemstilling gjør seg også gjeldende for bl.a. BA-ledelsen, NORTRASHIP-ledelsen, Oljeberedskapsrådet og matvareberedskapskapen. På andre områder går man ikke så langt som man har gjort på energisiden. Etter vårt syn vil det være svært betenkelig å legge offentligrettslig vedtaksmyndighet private virksomheter. Det er videre etter vårt syn ikke et argument for en slik ordning at delegering til private virksomheter kun kan skje i ekstraordinære situasjoner. Det er nettopp under ekstraordinære situasjoner at det vil være nødvendig å treffe svært inngripende tiltak overfor privatpersoner. Å legge vedtaksmyndighet til næringslivet kan dessuten ha en negativ beredskapsmessig effekt, fordi man ikke kan utelukke situasjoner hvor bransjen vil være lite villig til å treffe

beslutninger som virker negativt inn på deres inntjening eller markedsmessige omdømme, selv om dette sett fra et beredskapsperspektiv kan være helt nødvendige tiltak.

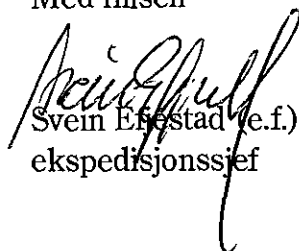
Vedtaksmyndighet bør derfor tilligge offentlige myndigheter, dog slik at angjeldende offentlige myndighet kan og bør treffe vedtak i nær forståelse med og etter innhentet råd fra bransjen som har kunnskap på området og/eller skal iverksette vedtakene.

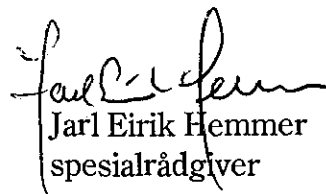
Merknader til § 9-6

I den utstrekning en virksomhet er eller blir underlagt sikkerhetsloven, vil NSMs adgang rett følge av sikkerhetsloven. Videre vil adgang rett mv for enkelte andre følge av samme lov i den utstrekning reglene om skjermingsverdige objekter vil gjelde for det aktuelle anlegget mv. Dersom sikkerhetsloven ikke er gjort gjeldende, kan det likevel være behov for at Forsvaret og/eller politiet gis adgang i den hensikt å forberede eller gjennomføre væpnet sikring av objektet. FD vil derfor anbefale at annet ledd i § 9-6 utvides med et annet punktum slik:

"Det samme gjelder adgang for politiet og militære myndigheter når dette har sammenheng med forberedelse til og gjennomføring av væpnet sikring av objektet."

Med hilsen

Svein Egestad (e.f.)
ekspedisjonssjef

Jarl Eirik Hemmer
spesialrådgiver

Kopi:

FD I 4 - FD II 4